

معرفی کتاب: نگاهی دیگر به وحدت و تقریب: بررسی فقهی- کلامی

زندگی نامه نویسنده

نویسنده اثر بحرینی تبار است. دوران ابتدایی خود را در زادگاه خود گذراند و برای ادامه تحصیل در رشته مهندسی دانشکده «دیوید گیم» راهی لندن شد. او مقطع کاردانی را یک ساله سپری کرد و به دانشکده تخصصی «امپریال» پیوست.

دغدغه‌های دینی و نیاز به پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات، موجب شد تحصیلات دانشگاهی در انگلستان را رها کند و در سال 1358 ش به حوزه علمیه قم بیاید و سطوح عالی حوزه را نزد اساتیدی مانند آیت‌الله سید محمد روحانی، میرزا هاشم آملی، سید محمدرضا گلپایگانی، میرزا جواد تبریزی، وحید خراسانی و... بگذراند. ایشان پس از سپری کردن عمری در شهر قم و دایر کردن دروس خارج در این شهر به درخواست علمای نجف اشرف راهی این شهر شد و تاکنون در آنجا مشغول تدریس دروس خارج فقه و اصول، تفسیر، معارف و عقاید هستند. مهم‌ترین آثار وی سند العروه الوثقی، بحوث فی الاجتهاد و التقليد الاصولی، اسرار زیارت الاربعین، عوالم الانسان و منزلته، العقل العملی و قضایاء و... است.

معرفی کتاب

کتاب «نگاهی دیگر به وحدت و تقریب بررسی فقهی- کلامی» اثری است از آیت‌الله شیخ محمد سند؛ با ترجمه علی زاهد پور که بوستان کتاب در سال 1397 در 175 صفحه آن را منتشر کرد.

وحدت از اصول اساسی در زندگی مسالمت‌آمیز است که دین مبین اسلام بر آن تأکید فراوان کرده است. در فضای وحدت و همدلی می‌توان به پیشرفت‌های معنوی و مادی دست‌یافت و از هدر رفتن استعدادها و فرصت‌ها جلوگیری کرد. وی این جنبه‌های گوناگون و مهم را بر اساس آموزه‌های فقهی و معارفی در سه فصل بررسی کرده است. توجه به اختلافات در کنار اشتراکات، صرف اختلاف مبتنی بر امر قطعی و بلکه یقینی منجر به دادن حکم تکفیر نمی‌شود.

نویسنده در فصل اول با عنوان «نظام وحدت» ابتدا در تعریف وحدت می‌نویسد: «وحدت همان اصول مشترک است؛ خواه در مسائل اعتقادی و خواه در ارکان شریعت. گاه نیز آن را نظام مبانی و خاستگاه نامیده‌اند»، سپس اقسام وحدت و قواعد اصلی در ایجاد و ساخت آن مانند قاعده ضرورت تحقیق و بررسی در تاریخ اسلام؛ حرمت جان و مال مسلمان، محبت اهل بیت ضرورتی اسلامی و... اشاره کرده است. نکته خیلی مهم آن است که نویسنده در ذیل هر قاعده نظرات موافق و مخالف را می‌آورد.

آیت‌الله سند در ابتدای فصل دوم با عنوان «نظام تقریب، گفت‌وگو اتحاد» مهم‌ترین نتیجه تقریب را اتحاد و رسیدن به محورهای فکری مشترک می‌داند و در ادامه علل بروز اختلاف بر اساس اجتهادهای ظنی برمی‌شمارد و به مهم‌ترین قواعد در نظام تقریب می‌پردازد.

در فصل سوم با عنوان «نظام هم‌آهنگ‌سازی و مطابقت با زمان و مکان» نویسنده تعریفی از نظام هم‌آهنگ‌سازی ارائه و آن را بر نظام وحدت و تقریب برتری می‌دهد: «اتخاذ مواضع سیاسی مشترک بر پایه سازوکارهایی معین که می‌تواند در عرصه‌های گوناگون سیاست بین‌الملل، گستره اجتماع و اقتصاد رخ دهد که گاهی از آن به‌نظام تدبیر سیاسی برحسب شرایط موجود نیز گفته می‌شود». این نظام برای بحران‌های موجود راه‌حل‌ها و راهکارهایی سریع ارائه می‌دهد. از مهم‌ترین عناوین فصل سوم این کتاب: رابطه نظام هم‌آهنگ‌سازی با نظام وحدت و تقریب، برخی اقدام‌های تفرقه‌افکنانه حاکمان مسلمان، بیان ضرورت وجود حلقه واسط میان امت و کتاب خدا و

رسول الله، حقیقت پیدایی مذاہب اعتقادی و فقہی است.

مسعود بہرامیان

کارشناس مسئول کرسی های نظریه پردازی

